Средно училище „ Владимир Комаров”, град Велико Търново
ул.„Бяла Бона ”№ 9, тел. 062/674-974
e-mail: v_komarov@abv.bg

УТВЪРДИЛ:

ЯНАКИ ЛАЗАРОВ (п)

ДИРЕКТОР НА СУ „ВЛАДИМИР КОМАРОВ”

ГР. В. ТЪРНОВО

ПРОГРАМА

ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ

ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ

ОТ УЯЗВИМИТЕ ГРУПИ

УЧЕБНА 2021/ 2022 ГОДИНА

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал. 1, т. 9 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета от Педагогическия съвет на проведено заседание с Протокол №16 от 14.09.2021 год.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Уязвими са онези лица и групи, които търпят ограничения по отношение на участието им в социалния живот и ползването на социални права. Уязвимите групи не успяват да получат достъп или да се възползват от възможностите, които предлагат обществото и икономиката и стават жертава или попадат в ситуация на риск от социално изключване. Причините за това са различини и разнообразни като:

- **социално- икономически фактори-** влияят негативно по косвен път върху социализацията на децата – това са ниският жизнен стандарт, безработицата, бедността, лошите жилищни условия, финансовата криза като цяло;

- **фактори от семейната среда-** криминогенността в семейството, конфликтността и насилието в семейната среда пряко влияят върху детето и неговите нагласи; липсата на позитивни модели на поведение, ниското образование и култура на родителите, проблемите в общуването между родители и деца са фактори с много силно значение за детето; безотговорността и безнаказаността на родителите, слабият родителски контрол и незаинтересоваността към проблемите на децата, емоционална отчужденост в семейството и пренебрегването на децата, педагогическата занемареност и грешките при възпитанието са комплекс от фактори, които влияят на развитието на детето и го поставят в ситуация на сериозен риск в неговия живот;

- **фактори от приятелската среда-** негативното влияние на тази среда се проявява при попадането на децата в младежки групи и ситуации с повишен криминогенен риск; при следването на насилнически модели на общуване в неформалните групи и прилагане на силовото решаване на конфликти; при употребата на алкохол и наркотици следвано като групова норма; при посещенията на нощни клубове и дискотеки с приятели без контрол от родителите или други възрастни хора;

- **личностно- психологически фактори-** неадекватното взаимодействие между индивида и обществото, проблеми в комуникативността; социално- психични деформации, психологическа незрялост, ценностни и емоционални дефицити; липса на значими интереси; недостатъчно развит самоконтрол; липса на умения за преодоляване на конфликти; подражание на асоциални поведенчески модели; стремеж към самоутвърждаване чрез агресия и девиантно поведение; незачитане и непознаване на правните и морални норми и други;

- **социокултурни фактори-** деформацията на ценностите в обществото и негативните социални ценностни модели; социалните модели, толериращи агресия; наличието на насилие и порнография в медиите, интернет, компютърните игри и филмите; неразвитата система за интересни и полезни занимания на децата през свободното време и липса на възможности за пренасочване на детската енергия към физически и интелектуални занимания;

- **социално- педагогически фактори-** занижен социален контрол; необхващане, отпадане и бягства от училище; проблеми свързани с реда и дисциплината в училище; подценяване на възпитателната работа; снижаване авторитета на учителите и принизяване ролята на училището като институция; неефективна система за

гражданско образование; агресивни прояви и насилие сред учениците; недостиг на психолози в училище и недостатъчна психологична помощ извън училище; ограничени възможности за извънкласна и извънучилищна дейност и други;

• **правно- нормативни и съдебни фактори**- все още недобре функциониращо законодателство, свързано с правата и закрилата на децата;

Посочените фактори действат комплексно, като в отделните случаи доминира различен фактор. Независимо от конкретните им конфигурации, изброените фактори са социално- рискови и водят до отклонения в личността и поведението на деца, до асоциални прояви и девиантно поведение или попадане в ситуации на висок виктимогенен риск, когато децата се превръщат в жертви на различни въздействия, а нерядко – и в жертви на насилие и престъпления срещу тях.

Децата в риск /деца от уязвими групи/, според ЗЗД са тези:

а) чиито родители са починали, неизвестни, лишени от родителски права или чиито родителски права са ограничени, или детето е останало без тяхната грижа;

б) които са жертва на злоупотреба, насилие, експлоатация или всякакво друго нехуманно или унизително отношение или наказание в или извън семействата им;

в) за които съществуват опасности от увреждане на тяхното физическо, психическо, нравствено, интелектуално и социално развитие;

г) които страдат от увреждания, както и от трудолечими заболявания, констатирани от специалист;

д) за които съществува риск от отпадане от училище или които са отпаднали от училище.

Уязвимите групи ученици имат право на зачитане, уважение и закрила от закона. Отношението в СУ „Владимир Комаров" към тях е основано на признаване на тяхната равнопоставеност и равни възможности. Те са важна и пълноценна част от обществото и затова в нашето училище активно се работи за тяхната социална интеграция и социално включване. Учениците от уязвимите групи се приемат като хора със способности и потенциал, а не като хора единствено с проблеми и ограничения.

Училищната програма за равен достъп до образование работи в посока за изграждане на среда за:

• разгръщане потенциала на всеки ученик за личностно развитие, както и успешна реализация и социализация;

• по- високо качество и по- добър достъп до образование;

• превенция и ранно откриване на обучителни затруднения;

• включващо обучение на ученици със специални образователни потребности;

• включващо обучение и социално включване на ученици с девиантно поведение.

II. НОРМАТИВНА ОСНОВА НА УЧИЛИЩНАТА ПРОГРАМА

• Националната стратегия на Република България за приобщаване и участие на ромите 2021-2030.

• Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (2015 – 2020)

• 2000 Европейската социална харта /ревизирана/;

• 1992 – Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи и първия допълнителен протокол към нея;.

• 1970 – Международния пакт за граждански и политически права и Международния пакт за икономически, социални и културни права;

• Национална стратегия за осигуряване на равни възможности на хората с увреждания;

• Закон за предучилищното и училищно образование;

• Наредбата за приобщаващото образование.

Настоящата училищна програма има за цел да защити правата и интересите и да предостави равни възможности за приобщаване на учениците от уязвими групи, както и ефективното прилагане на училищни политики за недопускане на дискриминация както по всички останали, така и по признак „увреждане", за подобряване качеството на живот на хората с увреждания, за осигуряване на равни възможности, пълноценно и активно участие във всички области на училищния живот.

СУ „Владимир Комаров" е институция, която спазва препоръките на Съвета на Европа, отправени към всички организации, да работят активно в областта на интегрирането на хора с увреждания и от другите уязвими групи.

III. АНАЛИЗ НА УЧИЛИЩНАТА СРЕДА

През последните години се създава една пъстра картина ученици от различни националности, различни вероизповедания, различни традиции и културни норми, както и ученици със специални образователни потребности. Срещани в училището в момента уязвими групи ученици:

- Деца на родители в социален риск /многодетни, непълни семейства, безработни родители, родители с ниски доходи /;
- Неглижираните от родителите деца - деца от семейства с нисък социален и интелектуален статус, с емоционална отчужденост в семейството;
- Деца на мигранти – семейства, дошли скоро в страната ни или деца на родители, работещи в чужбина;
- Ученици от малцинствени групи;
- Деца със СОП.

Това налага изграждането на един нов комплекс от умения за общуване и познания за другите, за възможните точки на различие и начините за тяхното преодоляване, за толерантност към другите – и понякога към самите себе си. Срещата с различни хора и с различни култури често е трудна, но с известни усилия тя би могла да бъде особено обогатяваща и ползотворна.

В училището се предприемат политики в областта на:

• интеркултурното образование,

• умението за общуване с представители на различни култури,

• съзнателно изграждане на умения за толерантност и емпатия,

• квалификация на педагогическите специалисти, които са решаващ фактор при възпитанието на подрастващото поколение, за работа в мултикултурна образователна среда и за работа с ученици със СОП.

В СУ „Владимир Комаров" се създават условия за достъпна, качествена грижа за учениците, така че техните родители да могат да търсят възможности за образование или професионална реализация. При децата в училищна възраст се обръща особено внимание на семейството като част от образователния процес. Потенциалните ползи за обществото от преодоляване на пречките пред приобщаването на „различните" са

огромни- както в интеркултурен аспект, така и при образованието на ученици със специални образователни потребности и др.

Ключова е ролята на образованието за изграждането на една по- висока култура на толерантност и приобщаване: ранното образование, достъпно за всички независимо от социално- икономическия им статус и интелектуалните им умения и възможности.

Обхващането на всяко дете с увреждане в училищна възраст в образователната система и изграждането на съответната подкрепяща среда за него е основна дейност за достъп до качествено образование. В резултат от изпълнението на дейностите по изграждане на подкрепяща среда в училище, нараства броят на интегрираните деца и ученици със специални образователни потребности, на ресурсните учители и другите специалисти, които подкрепят и подпомагат интегрираното обучение.

ПРИЛАГАНЕ НА ПРОГРАМА ЗА ПРИОБЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ

1. ПРЕДМЕТ НА ПРОГРАМАТА ЗА ПРИОБЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ

Програмата за предоставяне на равни възможности и приобщаване на децата и учениците от уязвими групи включва:

1. принципите на приобщаващото образование;

2. условията и редът за осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие на учениците;

3. условията и редът за осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците въз основа на оценката на индивидуалните им потребности и изготвянето на план за подкрепа на ученика от екип за подкрепа на личностното развитие в училището;

4. изграждане на позитивен психологически климат в училището;

5. структурата, условията и редът за утвърждаване на индивидуалните учебни планове и на индивидуалните учебни програми на ученици с изявени дарби по чл. 95, ал. 1, т. 1 и 2 от Закона за предучилищното и училищното образование;

6. условията и редът за постъпване, организацията и осъществяването на обучението и подкрепата за личностно развитие на учениците със специални образователни потребности.

2. ОПРЕДЕЛЕНИЕ И ПРИНЦИПИ НА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Приобщаващото образование е процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всеки ученик и на разнообразието от потребности на всички ученици чрез активиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването и към създаване на възможности за развитие и участие на учениците във всички аспекти на живота.

Приобщаващото образование е неизменна част от правото на образование и се реализира в съответствие със следните принципи:

1. гарантиране на правото на всеки ученик на достъп до училище най- близо до неговото местоживеене и на правото му на качествено образование;

2. гарантиране на достъпа на всеки ученик до подкрепа за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности с оглед възможността за възникване на затруднения в процеса на ученето и приобщаването и на необходимостта от подходяща подкрепа;

3. прилагане на диференцирани педагогически подходи, ориентирани към интересите и стимулиращи мотивацията на ученика, съобразени с възрастовите и

социалните промени в живота му и адаптирани към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;

4. приемане и зачитане на уникалността на всеки ученик – индивидуалните потребности и възможности, личностните качества, знанията, уменията и интересите, на които образователната институция трябва да отговори по подходящ начин, така че ученикът да развие максимално своя потенциал;

5. равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на училищното образование, гаранции за които са създадените условия за обучение на всички ученици заедно, независимо от трудностите и различията, които може да възникнат в процеса на ученето и научаването и при участието им в дейността на училището;

6. системен и холистичен подход на организация и сътрудничество на образователните институции в областта на приобщаващото образование на всички равнища – управление и екипност, използване на приобщаващи педагогически практики, създаване на сигурна и подкрепяща среда, участие на родителите, мониторинг на процеса и на качеството на подкрепата за личностно развитие, както и на влиянието им върху обучението и постиженията на учениците;

7. сътрудничество между всички участници в процеса на приобщаващото образование –училището, ученика, семейството и общността;

8. намаляване на влиянието на социалните неравенства върху ученето и върху участието на учениците в дейността на училището;

9. нетърпимост към дискриминиращите нагласи и поведение, подготовка на учениците за живот в приобщаващо общество;

10. гъвкавост и динамичност на процеса на приобщаващото образование съобразно потребностите на учениците и в зависимост от спецификата на обществения живот.

3. ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ

На учениците в СУ „Владимир Комаров" се предоставя обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие. Подкрепата за личностно развитие осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията на учениците. Подкрепата за личностно развитие се предоставя в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всеки ученик. За реализиране на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие в училището работят психолог, ресурсен учител и логопед. В училището може да работят и външни специалисти в зависимост от оценката на индивидуалните потребности на детето или ученика от екипа за подкрепа за личностно развитие. Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя в зависимост от плана за подкрепа на ученика.

Подкрепата за личностно развитие на учениците в СУ „Владимир Комаров" се организира и осигурява в съответствие с разработените общински стратегии за подкрепа за личностно развитие на учениците въз основа на анализ на потребностите от обща и допълнителна подкрепа. За организиране и координиране на процеса на осигуряване на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие със заповед на директора на училището в началото на всяка учебна година се определя координатор. По предложение на координатора със заповед на директора се определят и други специалисти, които да го подпомагат при организиране и координиране на процеса на осигуряване на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие.

Координаторът има следните функции:

1. обсъжда с учителите в групата и с класните ръководители и с учителите, които преподават на съответните ученици, техните наблюдения и анализи по отношение на обучението, развитието и участието на деца или ученици в дейността на групата или класа;

2. координира дейността на екипите за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците, включително работата им с родителите;

3. координира предоставянето на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в училището;

4. организира и координира дейностите във връзка с провеждането на събеседването и насочването на детето или ученика в подготвителна група/ клас на малолетни и непълнолетни чужденци, търсещи или получили международна закрила, при приемането им за обучение в училище.

5. води Регистър за оказване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в СУ „Владимир Комаров" за учебна 2021/ 2021 година.

4. ОСИГУРЯВАНЕ НА ОБЩА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ В УЧИЛИЩЕТО

Общата подкрепа за личностно развитие в СУ „Владимир Комаров" се осигурява от постъпването на ученика в училище до завършването на училищното образование съобразно индивидуалните му потребности и възможностите на училището. Общата подкрепа за личностно развитие е насочена към развиване на потенциала на всеки ученик в училището.

Общата подкрепа за личностно развитие в училището гарантира участие и изява на всички ученици в класната стая и включва:

1. екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
2. кариерно ориентиране на учениците;
3. занимания по интереси;
4. библиотечно- информационно обслужване;
5. грижа за здравето въз основа на информация от родителя за здравословното състояние на ученика и за проведени медицински изследвания и консултации;
6. поощряване с морални и материални награди;
7. дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
8. превенция на обучителните затруднения.

Дейностите по обща подкрепа за личностно развитие включват регулярни екипни срещи между класния ръководител, учителите и другите педагогически специалисти за:

• преглед и обсъждане на събраната информация за обучението и развитието на учениците;
• изготвяне на план за действие за обща подкрепа за отделни ученици;
• обмяна на информация и на добри педагогически практики.

На родителите се предоставя информация, канят се на екипните срещи.

Общата подкрепа за личностно развитие на учениците включва дейности съобразно техните интереси, способности, компетентности и изява в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта, а именно:

1. дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското и здравното образование;

2. образователни, творчески, възпитателни, спортни и спортно- туристически дейности и участие в проекти, програми, форуми и в други изяви на общинско, областно, национално и международно равнище;

3. учебни предмети, модули и дейности, чрез които се придобива допълнителна подготовка на учениците.

Дейностите по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение имат за цел изграждане на позитивен организационен и психологически климат в училище, включително чрез психологическа подкрепа. Тя е насочена към учениците, учителите, училищното управление и родителите.

Психологическата подкрепа включва:

1. създаване на условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения между всички участници в образователния процес;

2. предоставяне на методическа помощ на учителите за превенция на насилието и за преодоляване на проблемното поведение на учениците;

3. групова работа с ученици; кризисна интервенция;

4. работа със средата, в която е ученикът – семейството, връстниците.

Общата подкрепа за личностно развитие в училището за целите на **превенцията на обучителните затруднения** се изразява във включване на учениците в:

1. допълнително обучение по учебни предмети при условията на Закона за предучилищното и училищното образование;

2. консултации по учебни предмети и допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;

3. насочване на учениците към логопед, при установяване на такава необходимост.

4. Включване на учениците в проект "Подкрепа за успех", проект „Равен достъп до училищно образование в условията на кризи", НП „Библиотеките като образователна среда", НП „Обучение за ИТ умения и кариера" Модул 2 на НП „Обучение за ИТ умения и кариера", Иновативен проект на училището „Креативна интерактивност в технологична образователна среда" 4-годишен период.

Общата подкрепа за личностно развитие се основава на анализ на информацията и наблюденията за обучението и развитието на всеки ученик.

Анализът включва:

1. данните за индивидуалния напредък в обучението на всеки ученик и за придобитите компетентности – знания, умения и отношения;

2. установените силни страни на всеки ученик и на индивидуалните нагласи по отношение на ученето и участието в живота на общността;

3. установеното наличие на възможни рискови фактори в средата на ученика;

4. данни от извършена диагностика на училищната готовност, от входни нива по учебни предмети, логопедично изследване, портфолио и други.

Обсъждането на цялата информация по т. 1- 4 се прави от класния ръководител съвместно с учители, които преподават на ученика и с координатора на училището в срокове, определени от училището. Въз основа на анализа на информацията може да се определят ученици, за които е необходимо да се извърши оценка на индивидуалните им потребности за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие съгласно чл. 178 от Закона за предучилищното и училищното образование.

Реализирането на дейности за обща подкрепа за личностно развитие в училището въз основа на анализа се осъществява чрез план за действие в случаите, когато:

1. се установят затруднения в обучението на ученика и/ или има рискови фактори в средата, които може да повлияят на обучението му, но които все още не изискват допълнителна подкрепа за личностно развитие;
2. се установи, че ученик напредва значително по- бързо, отколкото учениците на неговата възраст.

Планът за действие съдържа цели за работа с ученика, срок за постигането им, описание на работата и се изготвя от класния ръководител на ученика в екипна работа с другите педагогически специалисти **до 14 дни** от установяването на случаите. Дейностите за обща подкрепа за личностно развитие в СУ „Владимир Комаров" задължително се осъществяват в неучебно време, включително през ваканциите, съобразно потребностите на децата и учениците, като продължителността им за отделен ученик или за група ученици е в зависимост от възможностите на училището. Планът за действие се актуализира, променя или прекратява след преглед на напредъка на ученика и съобразно заложените в него срокове.

С плана за действие за обща подкрепа при ученик с установени затруднения в обучението се цели максимално да се преодолеят затрудненията. С плана за действие за обща подкрепа при ученик, който напредва значително по- бързо от връстниците си, се цели детето или ученикът да развие своите възможности и дарби в най-пълна степен. **Отговорност за координацията по изпълнението на плана за действие за обща подкрепа има класният ръководител на ученика.** Класният ръководител запознава родителя с изготвения план за действие за обща подкрепа и го информира за резултатите от изпълнението му. В случаите, когато ученик получава обща подкрепа и не се отчита напредък в рамките на три месеца от началото на предоставянето на подкрепата, класният ръководител на ученика обсъжда с координатора насочването на ученика за оценка на индивидуалните му потребности от екип за подкрепа за личностно развитие.

5. ОСИГУРЯВАНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ В УЧИЛИЩЕТО

С цел поддържане на подкрепяща среда за обучението и възпитанието на учениците със специални образователни потребности в СУ „Владимир Комаров" има създадена организация, съответстваща на държавните изисквания, която включва:

1. Екипи от специалисти, в зависимост от потребностите на учениците.
2. Диагностична и консултативна дейност.
3. Индивидуални образователни програми.

В СУ „Владимир Комаров" продължава прилагането на политиката за включващо обучение на учениците със специални образователни потребности чрез:

- Единна методика за комплексно педагогическо оценяване на децата със специални образователни потребности.
- Изградени положителни нагласи към включващо обучение в различните общности – учители, ученици и родители.
- Създадени условия, гарантиращи интеграцията на учениците със специални образователни потребности в училището чрез изграждане на подкрепяща среда.
- Осигуряване на подходяща материална база.

IV. ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ ПРИ РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ПРОГРАМАТА

- Равен достъп и приобщаване на всеки ученик;
- Равнопоставеност и недопускане на дискриминация;
- Съхраняване на етнокултурното многообразие;

V. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Пълноценна социализация на ученици със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.

2. Гарантиране на равен достъп до качествено образование за учениците със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.

3. Утвърждаване на интеркултурно и подкрепящо образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система.

4. Съхраняване и развиване на културната идентичност на учениците от етническите малцинства.

VI. ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

1. Провеждане на информационни кампании сред родители и общественост за разясняване на взаимните ползи от интегрираното обучение на учениците със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.

2. Специализирана работа с родителите за по- голяма заинтересованост към образователно- възпитателния процес.

3. Работа с родителските общности за преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо различните етноси и учениците с увреждания.

4. Осигуряване при необходимост на допълнително обучение по български език за деца и ученици от етническите малцинства.

5. Осигуряване на допълнителна квалификация на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна образователна среда, включително за преподаване на български език на ученици, за които той не е майчин.

6. Осъществяване на извънкласна работа, занимания по интереси и на организиран отдих и спорт в мултикултурна образователна среда, съчетана с традициите на отделните етнически групи.

7. Изготвяне на регистър за идентифициране и проследяване на учениците от уязвимите групи.

8. Допълнителна работа с ученици със специални образователни потребности и ученици от етническите малцинства, застрашени от отпадане и/ или преждевременно напускане на училище.

9. Подкрепа на учениците от уязвимите етнически общности за продължаване на образованието им и след задължителната училищна възраст.

10. Създаване на условия за развитие на талантливите ученици с увреждания чрез насърчаване на техните творческите изяви.

11. Развиване и прилагане на механизми за стимулиране на педагогическите специалисти за повишаване на квалификацията и прилагане на успешни подходи за работа с деца от уязвими групи.

Средно училище „ Владимир Комаров", град Велико Търново
ул.„Бяла Бона "№ 9, тел. 062/674-974
e-mail: v_komarov@abv.bg

Програмата е отворена за промяна и допълване при необходимост.

ПЛАН

ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ

1. **Ранно идентифициране на учениците от уязвимите групи;**
   Отг.: кл. ръководители
   Срок: края на м. X.2021 г.

2. **Навременно оценяване на потребностите от превенция и помощ;**
   Отг.: кл. ръководители,
   Срок: учебна 2020/ 2021

3. **Насочване на учениците към подкрепа от подходящи специалисти /вътре и извън училището/;**
   Отг.: ръководство, кл. ръководители
   Срок: учебна 2021/2022

4. **Екипна работа между учителите и други педагогически специалисти /външни институции/** за обсъждане на проблеми и обмяна на добри практики при работата им с едни и същи деца и ученици, с цел повишаване ефективността на педагогическите подходи**;**
   Отг.: училищно ръководство, учители
   Срок: учебна 2021/2022

5. **Консултации по учебни предмети, регламентирани от училището, които се провеждат извън редовните учебни часове;**
   Отг.: учители
   Срок: учебна 2020/ 2021, по график

6. **Консултации по професионално ориентиране и кариерно развитие на учениците,** което включва взаимнодопълващи се дейности за информиране, диагностика, консултиране, посредничество и проследяване с оглед мотивиране и подпомагане на учениците в техния самостоятелен и осъзнат избор на образование и/ или професия и осъществяване на връзка между училището и пазара на труда;
   Отг.: кл. Ръководители
   Срок: учебна 2020/ 2021

7. **Изграждане на позитивна, приобщаваща среда в клас**
   - изготвяне съвместно с учениците на правила за поведението им в паралелката;

- разглеждане на теми от глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование в часа на класа, в заниманията по интереси и във факултативните часове;
- партньорство с родителите- насърчаване на тяхната гражданска активност и ангажираност.

Отг.: кл. ръководители, учители в ГЦОУД
Срок: учебна 2021/2022

8. Включване в занимания по интереси за развитие на способностите и на компетентностите на децата и учениците, за изява на дарбите им в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското и здравното образование, както и за придобиване на умения за лидерство;

Отг.: кл. ръководители, учители
Срок: учебна 2021/2022

9. Съдействие за участие в конкурси и състезания и поощряване с морални и материални награди;

Отг.: училищно ръководство,
кл. ръководители
Срок: учебна 2021/ 2022

10. Дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение, подчинени на общата училищна политика, разработена и прилагана от училището в стратегията му за превенция на тормоза и насилието в училище и Координационния механизъм за противодействие на тормоза и насилието в училище;

Отг.: ръководство, кл. ръководители,
УКППУ
Срок: учебна 2021/2022

11. Осъществяване на квалификационна дейност, свързана с приобщаващото образование за развитие на компетентностите на всички членове на училищната общност.

Отг.: училищно ръководство
Срок: учебна 2021/2022

VII. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. Гарантиране на достъпа на всеки ученик до подкрепа за личностно развитие, в зависимост от неговите индивидуални потребности, с оглед възможността за възникване на затруднения в процеса на обучение и приобщаване и на необходимостта от подходяща подкрепа.

2. Постигане на равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на училищното образование, гаранции за които са създадените условия за обучение на всички ученици заедно, независимо от трудностите и различията, които може да възникнат при ученето и научаването и при участието им в дейността на училището.
3. Сътрудничество между всички участници в процеса на предоставяне на подкрепа за личностно развитие – училището, ученикът, семейството и общността.

Планът е отворен за промяна и допълване при необходимост.